

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

LVI. De hydriis mysticis implendis triplici timore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

Ordinatio ista-
rum hydria-
rum.

1. Theff. 4. a

quòd in his omnibus observantiis quatuor primas debemus nobis, quin-
tam proximo, sextam Deo. Nam silentium, psalmodiam, vigiliis, jeiu-
nium debet quisque exercere propter seipsum; hoc est propter suam
disciplinam: opus manuum propter proximum, ne quem gravet, sed
magis habeat unde tribuat necessitatem patienti: carnis munditiam pro-
pter Deum, ut illi placeat, & eius voluntatem faciat. Unde scriptum est ^k:
*Hæc est enim voluntas Dei sanctificatio vestra, ut abstineatis vos à fornicatione,
ut sciat unusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione & honore.*
Quòd autem illæ hydriæ lapideæ dicuntur, significat quòd sine aliqua
difficultate observari non possunt, & quòd dura & aspera est via quæ ducit
ad vitam. Vel certè lapideæ dicuntur propter fortitudinem, ne facile
frangantur aut dissolvantur, & effundatur liquor gratiæ qui in eis continetur:
quod utique citò contingere posset, si vel fictiles essent, vel lignæ,
seu cuiuslibet alterius fragilis materiæ. Vel etiam lapideæ, id est Christi-
næ, à lapide Christo, ut scilicet in fide Christi fiant.

* videtur co-
hærerere cum
superiore
serm.

Ioan. 2. a

Prov. 14. d

Ioan. 2. a

Osee. 8. a

timor triplex,
el amittendi
loriam, vel in-
terrendi g-
ennam vel

S E R M O LVI.*

De hydriis mysticis implendis triplici timore.

Capientes singulæ metretas binas vel ternas a. Hic primum sciendum est,
quòd huiusmodi hydriæ aliquando sunt vacuæ, aliquando sunt plenæ.
Plenæ autem aliquando veneno, aliquando aquâ, interdum etiam vino.
Vacuæ quippe & inanes sunt, cum pro inani gloria vel aliquo temporali
emolumento fiunt. Plenæ veneno sunt, si cum murmure & animi rancore
gerantur. Aqua plenæ dicuntur, cum ex timore Dei observantur. Siqui-
dem per aquam timor intelligitur. Unde & apud Salomonem legitur a:
Timor Domini, fons vitæ. Vino autem plenæ sunt, cum timor vertitur in
amorem; cum charitas excludit timorem, cum ea quæ prius observabantur
timore pœnæ, iam exercentur delectatione & amore iustitiæ. Ut vacuæ vel
veneno infectæ sint non vult Dominus, ut impleantur aqua jubet Dominus:
ut autem aqua in vinum vertatur, hoc facit Dominus. Sed quibus imple-
re hydrias aqua imperat Dominus? Ministris utiq; quos & constituit super
familiam suam, ut dent illis in tempore tritici mensuram: quibus tamen
Maria primum suggererit, dicens b: *Quodcumq; dixerit vobis, facite.* Quo ex-
emplo innuitur, quòd officium prædicationis non debent usurpare sibi, ni-
si quos Maria, id est, mater gratiæ prius instruxerit. Alioquin dicitur eis:
Regnaverunt, & non ex me, principes extiterunt, & ego ignoravi. Impleant ergo
ministri hydrias aqua; prædicent mira de dulcedine regni; intentent hor-
renda de terrore supplicii: sit summus auditoribus de utroq; timor, ne vel
illo fraudentur, vel isto plectantur, & ita capiunt hydriæ metretas binas. Quid
est autem vel ternas? Addatur illis duobus tertius timor, & capiunt hydriæ
metretas

metretas ternas. Et illi quidem duo prædicti timores de futuro, sunt valde tiles. Sed est alius timor de præsentī multò probabilior, quo timet homo, & semper est pavidus, ne interna gratia deferatur. Quisquis igitur hoc timore repletus fuerit, profectò binis metretas ternas addidit.

Notandum autem quòd cum hydriæ plenæ factæ sunt usque ad summum, tunc aqua verâ est in vinum bonum, quia nimirum ordo rationis est, ut si timor est initium charitatis, perfectum sequatur etiam plenitudo dilectionis. Unde etiam Architracinus dicit ad sponsum ^d: *Omnis homo primum vinum bonum ponit: & cum inebriati fuerint, tunc id quod deterius est. Tu autem servasti vinum bonum usque adhuc.* Consuetudinis est sæcularium hominum, ut cum aliquem honorem adipisci desiderant, cæteros sibi prius per amorem acquirant. Cum verò adepti fuerint, elati potestate, eos ipsos per timorem sibi postmodum subjiunt, quibus prius privati non terrorem, sed amorem exhibuerant. Isti ponunt primum bonum vinum, id est amorem: & cum inebriati fuerint, tunc id quod deterius est, id est, timorem. E contrariò facit Sponsus noster. Semper enim servat ad ultimum bonum vinum: quod verò in eius comparatione deterius est, ante propinat, dicens: *Fili accedens ad servitutem Dei, sta in timore.* Si ex timore te feceris ipsius servum, faciet te ex charitate amicum suum. Et sic aqua timoris commutabitur in vinum dilectionis. Ad hoc enim purificatis in illis sex hydriis aquis timoris, ad hoc in timore accedis ad ipsum tanquam servus ad Dominum, ut de servo proveharis in filium.

d Ioan. 2. 2

Timor tandem
convertitur in
amorem.

e Eccli. 2. 2

SERMO LVII.

De septem signaculis per Christum solutis.

Ecce vicit leo de tribu Iuda: radix David aperire librum, & solvere septem signacula eius. Septem signacula sunt, temporalis nativitas, legalis circumcisio, Matris purgatio, fuga in Ægyptum, carnis necessitudo, baptismus, passio. Hæc siquidem sunt vera quædam humanitatis insignia, quibus se teneri ac ligari voluit incarnata Dei sapientia. Ipsa quippe est secunda in Trinitate persona: & licet eandem incarnationem simul fecerint Pater & Filius & Spiritus sanctus; non tamen Pater aut Spiritus sanctus est incarnatus, sed solus Filius. Implevit quidem & Pater & Spiritus sanctus carnem Filii, à quo neuter eorum poterat separari; sed implevit maiestate, non susceptione. Ideoque Filius ostendit in carne potentiam Patris per opera, exhibuit bonitatem Spiritus sancti remittendo peccata; & quod ipse erat, id est, Sapientia, occultavit per illa prædicta signacula. Facta est igitur res mira & obstupenda. Infirmata est virtus summa, & ut ita dicam, si dici liceat, quod tamen reverenter dico; quasi infatuata est sapientia. Nec erubesco dicere, quod non erubuit Doctor gentiū docere. Sic nempe credidit, sic

a Apoc. 5. b

SS. Trinitatis
operatio circa
Incarnationem
Christi.

Sermones S. Bernardi.

Vuuu

docuit